

KPP – POJMI IN DEFINICIJE

1. poglavje :

KAZENSKI POSTOPEK IN KPP

- **kazenski postopek** - (KP) – celota dejanj, ki jih sistematično opravljajo državni organi in drugi udeleženci v primeru utemeljenega suma, da je bilo storjeno KD, da bi se ugotovilo, ali je bilo res storjeno, ali ga je storil obdolženec in ali so po predpisih kazenskega prava podani pogoji, da se storilcu izreče kazenska sankcija
- **procesno dejanje** – s procesnim pravom normirano voljno ravnanje procesnega udeleženca z določenim procesnim učinkom
- **kazensko procesna razmerja** – pravno normirana razmerja, ki nastajajo, se razvijajo in prenehajo zaradi delovanja državnih organov in drugih oseb v KP © Boštjan Koritnik
- **trostransko pravno razmerje** – KP kot enotno pravno razmerje med tožilcem, sodiščem in obdolžencem, ki imajo drug nasproti drugemu določene pravice in dolžnosti, ki jih pravni red v takem položaju enim priznava in drugim nalaga
- **posebni (nepravni) kazenski postopki** – so v zvezi s storitvijo KD, a se v njih ne razpravlja (ali pa le posredno) o kazenski odgovornosti in se ne izrekajo kazni
- **stadiji kazenskega postopka** strogo ločene celote s posebno nalogo, katerih izpolnitve prispevajo h končnemu cilju KP, tj. k rešitvi določenih vprašanj
- **predhodni postopek** – celota v katero ZKP povezuje t.i. predkazenski postopek (postopek s kazensko ovadbo), preiskavo in stadij obtoževanja z morebitno kontrolo obtožbe
- **vmesni postopek** – faza priprave glavne obravnave znotraj stadija glavne obravnave
- **kazensko procesno pravo** – sistem pravnih predpisov, ki določajo oblike in način izvedbe procesnih dejanj in urejajo vsebino kazensko procesnih razmerij, ki sestavljajo KP = *formalno kazensko pravo*
- **pridruženi ali adhezijski postopek** – premoženjskopравни postopek obravnavan vzporedno s kazensko zadevo
- **predhodno vprašanje** – civilnopravno vprašanje, ki ima pomen za obstoj KD in ga reši kazensko sodišče (23. člen ZKP)
- **penologija** znanstvena disciplina, ki se ukvarja z izvrševanjem kazenskih sankcij

- **izvršilno kazensko pravo** – določa kdo in kako mora izvršiti kazensko sankcijo
- **prekršek** – kršitev javnega reda za katero je v zakonu ali predpisu določena kazen (ukor, denarna kazen, zapor do 30 dni) in varnostni ukrep
- **upravnokazenski postopek** = *administrativno kazenski postopek* – postopek v katerem se ugotavljajo prekrški in zanje izrekajo kazni
- **gospodarski prestopki** – kazniva ravnanja pravnih in njihovih odgovornih oseb na področju gospodarskega in finančnega poslovanja
- **disciplinski prestopki** – kršitve delovnih obveznosti oziroma dolžnosti v delovnem razmerju
- **disciplinski ukrepi** – sankcije za disciplinske prestopke (javni opomin, razporeditev na drugo delo, denarna kazen, prenehanje delovnega razmerja)
- **kriminologija** – veda o vzrokih, pojavnih oblikah in posledicah kriminalitete
- **organizacijski (ureditveni) zakoni** – zakoni, ki urejajo organizacijo in pristojnosti¹ državnih organov, ki sodelujejo v kazenskem postopku
- **abrogacija** – ko ob spremembi zakona nove procesne določbe popolnoma nadomestijo (razveljavijo) stare
- **kazenska imuniteta** – izključena kaznivost za izraženo mnenje in glasovanje v telesu (državnem zboru, sodnem senatu), katerega član je oseba (verbalna KD)
- **procesna imuniteta** – procesna ovira za uvedbo in potek KP ali za odreditev pripora zoper osebo, ki je te imunitete deležna, nanaša pa se na druga KD in ne na tista, ki so predmet kazenske imunitete
- **funkcionalna imuniteta** – procesna imuniteta, ki velja za KD storjena pri izvrševanju svoje funkcije
- **diplomatska in konzularna imuniteta** – procesna imuniteta za osebe, ki uživajo t.i. *eksteritorialno pravo* (tuji poglavarji in šefi držav, diplomatski predstavniki,..)
- **in dubio pro reo** – načelo, ki izhaja iz domneve nedolžnosti in se nanaša na dvomljiva (nedokazana) pravno relevantna dejstva, ki se kot dvomljiva morajo razlagati v korist obdolženca

2. poglavje :

ZGODOVINSKI TIPI KAZENSKEGA POSTOPKA

- **racionalni kazenski postopek** - akuzatorni postopek, v katerem velja racionalni dokazni sistem, tj. da se dejstva dokazujejo na osnovi izkustvenih pravil in z logičnim sklepanjem
- **iracionalni postopek** – dokazovanje temelji na mistično religioznih predstavah, iracionalna dokazna sredstva so bila npr. tako imenovane ordalije, sodni dvoboji, prisežniki itd.
- **akuzatorni postopek** – spor enakopravnih strank pred sodiščem, ki ta spor rešuje
- **inkvizitorni postopek** – uradovanje sodnih organov v primeru verjetnosti, da je bilo storjeno KD
- **absolutio ab instantia** – začasna oprostitev obdolženca s strani sodnega senata v inkvizitornem postopku; še vedno ostane pod sumom storitve KD
- **inkvizicijska oz. instrukijska maksima** – pravilo, nastalo v inkvizicijskem procesu, po katerem ima sodišče pravico in dolžnost odločati, katera dejstva bo ugotavljalo in s katerimi dokazi, obsega pa tudi iniciativo za izvedbo dokazov, ki jih stranke niso predložile ali pa so predlog umaknile
- **inkvizitorski postopek** – postopek katoliške cerkve za boj proti krivoverstvu, ki so ga vodili inkvizitorji kot posebni papeževi sodniki

3. poglavje :

TEMELJNA NAČELA KAZENSKEGA POSTOPKA

- **načela kazenskega postopka** – izraz političnih teženj, strokovnih in/ali teoretičnih izkušenj in so temelji ali vodilne ideje, na katerih je zgrajen kazenski postopek

- **načelo oficialnosti** – kazenski pregon je poverjen organu pregona
- **predlagalni delikti** – do kazenskega pregona pride le s predlogom oškodovanca
- **načelo legalitete** – ob izpolnjenih pogojih (podan utemeljen sum, da je bilo storjeno KD, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti) državni tožilec mora sprožiti in vzdrževati kazenski pregon
- **načelo pravne oz. procesne oportunitete** (ne politične!) – organ pregona je pooblaščen, ne pa dolžan začeti kazenski postopek, čeprav obstojijo zakoniti pogoji za pregon; državni tožilec v vsakem konkretnem primeru ocenjuje, ali je pregon primeren s stališča državnih interesov
- **seleksijski mehanizem** – ravnanje v skladu s oportunitetnim načelom (institut dejanja majhnega pomena)
- **načelo mutabilitete** – državni tožilec lahko odstopi od pregona med postopkom, če zanj ni več pogojev
- **načelo imutabilitete** – ko o nadaljevanju in prenehanju pregona odloča sodišče
- **»samoobtožba«** - dejansko kesanje in preprečitev škodljivih posledic KD ali poravnane vse škode s strani storilca (163./ II ZKP)
- **načelo akuzatornosti** (v ožjem smislu) - funkcija pregona je ločena od funkcije sojenja (in ugotavljanja dejstev v preiskavi) in zaupana posebnemu procesnemu subjektu; ločena mora biti tudi funkcija obrambe
- **nemo iudex sine actore** – ni sodnika brez tožnika; brez zahteve tožilca se postopek ne sme začeti, mora pa se ustaviti, če tožilec to zahtevo umakne
- **subjektivna identiteta** – postopek se sme voditi samo zoper osebo, na katero se zahteva tožilca nanaša
- **objektivna identiteta oz. vezanost** – postopek se sme voditi samo glede KD opisanega v zahtevi tožilca
- **načelo kontradiktornosti** (v ožjem smislu) – pravica procesne stranke je, da se izjavi o navedbah in procesnih dejanjih nasprotne stranke, preden sodišče, ki vodi postopek, na osnovi procesnih dejanj ali zaradi njih izda odločbo
- **načelo kontradiktornosti** (v širšem smislu) – poleg tistega v ožjem smislu obsega tudi pravico strank, da same, mimo sodišča, zbirajo in izvajajo dokaze, preizkušajo dokaze nasprotne stranke, sodišče pa je pri tem povsem pasivno in sta mu prepuščena zgolj ocenjevanje dokazov in končna rajsodba
- **načelo domneve nedolžnosti** – kdor je obdolžen KD, velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravnomočno sodbo (3. člen)

- **načelo varstva osebne svobode** – pravice osebe, ki ji je odvzeta prostost (4.člen)
- **ne bis in idem** – pravni aforizem, ki pomeni pravilo, da se proti isti osebi ne sme voditi nov postopek za KD , o katerem je bilo enkrat že pravnomočno odločeno
- **načelo iskanja materialne resnice** – dolžnost sodišča in državnih organov, ki sodelujejo v KP, da po resnici in popolnoma ugotovijo dejstva, pomembna za izdajo zakonite odločbe; enako pazljivo morajo preizkusiti tako dejstva, ki obdolženca obremenjujejo, kakor tudi dejstva, ki so mu v korist
- **audiatur et altera pars** – slišati tudi drugo stran – zahteva, da mora sodišče pred izdajo odločbe praviloma slišati izjavi obeh strank
- **prepoved reformacije in peius** – spremembe na slabše – pravilo, po katerem pritožba, vložena samo v korist obdolženca, zanj ne sme povzročiti manj ugodne sodne odločbe
- **načelo proste presoje dokazov** – sodišče in državni organi, ki sodelujejo v KP imajo pravico, da pri presoji ali je podano kakšno dejstvo ali ne, niso vezani na nobena posebna formalna dokazna pravila (in ne z njimi omejena) o vrednosti posameznih dokazov (18. člen)
- **zakonske dokazne teorije** – dokazno presojo je vnaprej opravil zakonodajalec s tem, da je v zakonu določil vrednost posameznih dokazov
- **pozitivna dokazna teorija** – nalagala je sodišču, da je, ne glede na svoje prepričanje, sprejelo sporno dejstvo kot dokazano, če sta bili zanj določena vrsta in določeno število dokaznih sredstev
- **klasična priča** – priča, ki zazna dejstvo iz lastnega opazovanja
- **negativna dokazna teorija** – po njej sodišče ne more sprejeti kot dokazanega kakega dejstva, če ga ne potrjujejo dokazi določene kakovosti in določeno število dokazov; če so ti pogoji izpolnjeni, sodišče prosto ocenjuje obstoj tega dejstva
- **generalno ekskluzivno (izključujoče) pravilo** – sodna odločba se ne sme opreti na dokaze, ki so bili pridobljeni s kršitvijo ustavno določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot tudi ne na dokaze, ki so bili pridobljeni na podlagi takega nedovoljenega dokaza (»zastrupljeni plodovi«, 2. odstavek 18. člena)
- **načelo neposrednosti** – neposredne sodne presoje dokazov – sodišče mora vzeti za podlago sodbe praviloma le tista dejstva, ki jih je s svojimi čutili zaznalo na glavni obravnavi ob izvedbi originalnih (izvirnih) dokazov
- **načelo ustnosti** – sodišče sme za podlago sodbe uporabiti le tisto dokazno gradivo, ki je bilo na glavni obravnavi obravnavano ustno; vse, o čemer se na sodišču ni govorilo, za sodišče ne obstaja

- **načelo pisnosti** – podlaga sodbi je lahko samo procesno gradivo v pismeni obliki
- **načelo javnosti** – sodni obravnave lahko prisostvujejo vnaprej nedoločene polnoletne osebe, ki niso udeležene v KP (vendar v mejah prostorskih zmožnosti), o poteku obravnave pa se sme tudi javno govoriti, pisati oz. objaviti v medijih

4. poglavje

PROCESNI SUBJEKTI

- **poglavitni subjekti kazenskega postopka** – udeleženci postopka, ki opravljajo poglavitne funkcije (pregon, obrambo, sojenje): tožilec, obdolženec, sodišče
- **pomožni ali stranski subjekti kazenskega postopka** – v KP imajo določene pravice in obveznosti, vendar pa se postopek lahko opravi in dokonča tudi, če kdo izmed njih ali pa nihče med njimi ne sodeluje v postopku – Fišer se s to »klasifikacijsko skupino« ne strinja
- **stranka v kazenskem postopku** – subjekt, ki nasproti drugemu subjektu zahteva sodno odločitev o spornem zahtevku, in je tudi subjekt, glede katerega se zahteva takšna odločitev (obdolženec in tožilec); o tem govorimo le v akuzatornem postopku
- **funkcija pregona** – vsa tista procesna dejanja KP, s katerimi bi ugotovili storilca KD in ga obsodili
- **subsidiarni ali nadomestni tožilec** – oškodovanec, ki se pod določenimi pogoji pojavi kot upravičeni tožilec namesto državnega tožilca
- **zasebni tožilec** – oškodovanec, ki je za manjše število lažjih KD edini upravičeni tožilec
- **funkcija obrambe** – obsega vsa procesna dejanja, namenjena ugotavljanju dejstev, ki so v korist obdolžencu, in uporabi pravnih določb, ki so za obtoženca najugodnejše, tako da bi se izposlovala za obdolženca kar najbolj ugodna sodna odločba
- **funkcija sojenja** – obsega procesna dejanja, ki jih v KP opravljajo posamezni sodni organi, da bi razjasnili in ugotovili dejansko stanje v nekem konkretnem primeru in z odločbo uveljavili pravila kazenskega prava (materialnega ali procesnega)
- **dejanja procesnega prisiljevanja** – obsega ukrepe, ki jih uveljavlja sodišče za zagotovitev navzočnosti določenih oseb v KP, zlasti obdolženca, in tudi za zagotovitev posesti predmetov, ki so pomembni za KP

- **procesna dejanja odločanja** – z njimi izdaja sodišče od začetka do konca KP številne odločbe, s katerimi ureja različne procesne odnose zaradi rešitve temeljnih vprašanj KP
- **procesna dejanja vodenja postopka** – namenjena so zagotovitvi discipline in reda v KP, tako da bi lahko nemoteno potekal (*redovna, disciplinska oblast* sodišča)
- **sodišče** – organizacijska oblika v okviru katere deluje sodnik kot nosilec sodne funkcije
- **kazensko sodišče** – je zgolj označba funkcije tistega organa, ki v KP odloča in ni izraz neke specializacije
- **zakoniti sodnik** – nedelegiran, naključno izbran sodnik, po pravilih, ki so v zakonu in podzakonskem aktu, ki se imenuje Sodni red
- **naravni sodnik** – sporna kategorija, ki pomeni, da dobi neko težjo zadevo bolj izkušen sodnik, kar je v nasprotju s striktnim naključnim izbiranjem sodnikov
- **veliki kazenski senat** – sodi na okrožnih sodiščih o KD, za katera je po zakonu predpisana kazen zapora petnajstih ali več let, sestavljen pa je iz dveh sodnikov (profesionalcev) in dveh sodnikov porotnikov (laikov ; prisednikov) – 25/I(1) ZKP
- **mali kazenski senat** – sestavljen iz enega sodnika in dveh sodnikov porotnikov
- **zunajobravnavni senat** – zborna sojenje na prvi stopnji; sestavljen iz treh sodnikov, kadar zunaj glavne obravnave rešuje nekatera vprašanja, ki se pojavljajo med KP, npr. o priporu, o zahtevi za obnovo postopka, ugovoru zoper obtožnico itd.
- **sodniški kolegij oz. sodni senat** – sodno telo, sestavljeno iz poklicnih sodnikov, ki je skupaj s poroto v porotnem sistemu
- **čisti porotni oz. angleški sistem** – porota samostojno odloča o krivdi obdolženca, medtem ko sodni senat vodi postopek in v primeru obdolženčeve krivde sam odloča o kazenski sankciji
- **belgijsko-avstrijski sistem** – o sankciji odloča sodni senat skupaj s poroto, potem ko je porota odločila o krivdi
- **srbski ali obrnjen belgijski sistem** – sodni senat skupaj s poroto odloča o krivdi, samostojno pa o kazni
- **pristojnost** – pravica in dolžnost sodišča, da postopa v določenih zadevah ali da opravlja določena procesna dejanja; določena z zakonom v javnem interesu
- **prorogacija** – sporazum strank o tem, da bo za sojenje v neki zadevi pristojno neko drugo sodišče in ne tisto, ki bi bilo pristojno po zakonu; v kazenskem pravosodju ni dovoljena

- **stvarna pristojnost** – pravica in dolžnost sodišča presoјati določeno kazensko zadevo glede na težo oz. vrsto KD
- **funkcionalna pristojnost** – pravica in dolžnost sodišča, da opravi določeni del oz. stadij postopka glede enega in istega KD, drugi del oz. stadij pa opravi drugo sodišče oz. drug oddelek ali organ sodišča
- **krajevna pristojnost** – pravica in dolžnost stvarno pristojnega sodišča, da odloča o neki konkretni kazenski zadevi na temelju neke krajevne povezave s sodnim območjem; poznamo štiri vrste redne in tri vrste izredne krajevne pristojnosti
- **forum delicti commissi** – krajevna pristojnost sodišča, na katerega območju je bilo KD storjeno ali poskušeno
- **forum praeventionis** – če bilo KD storjeno ali poskušeno na različnih območjih, je pristojno sodišče, ki je prvo začelo postopek
- **forum domicilii** – če kraj dejanja ni znan ali je zunaj ozemlja RS, je pristojno sodišče, na katerega območju ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče
- **forum deprehensionis** – če ni znan kraj storitve KD in tudi ne stalno ali začasno prebivališče obdolženca ali pa sta oba zunaj RS, je pristojno sodišče, na katerega območju je bil obdolženec prijet ali se je sam naznanil
- **forum conexitatis** – koneksiteta; pristojnost po medsebojni zvezi; subjektivni, objektivni ali mešani
- **objektivna zveza** – podana je, kadar je več oseb udeleženih pri storitvi enega KD (lahko v različnih svojstvih npr. pomagač, prikrivalec itd.), praviloma pa je pristojno sodišče, ki je kot pristojno za enega od storilcev prvo začelo postopek
- **subjektivna zveza** – podana je, kadar je ista oseba obdolžena več KD, pristojno pa je tisto redno krajevno pristojno sodišče, ki je prvo začelo postopek
- **mešana zveza** – podana je, kadar isti dokazi potegnejo skupaj več različnih, med seboj povezanih KD različnih storilcev, pristojno pa je eno izmed redno krajevno pristojnih sodišč, ki je prvo začelo postopek
- **forum ordinatum** – odrejena pristojnost - najvišje sodišče v državi odloči, pred katerim od stvarno pristojnih sodišč bo postopek potekal – 31. člen ZKP
- **forum delegationis** – delegirana (prenesena) pristojnost
- **obvezna delegacija** – če krajevno pristojno sodišče, ki je znano, iz pravnih ali stvarnih razlogov ne more voditi postopkov, določi višje sodišče za postopek drugo stvarno pristojno sodišče na svojem območju – 34. člen ZKP

- **fakultativna delegacija** – višje sodišče lahko zaradi lažje izvedbe postopka ali drugih tehničnih razlogov določi za postopek drugo stvarno pristojno sodišče na svojem območju; vprašanje *procesne ekonomike* – 35. člen ZKP
- **kompetenčni spor** – spor glede pristojnosti
- **negativni kompetenčni spor** – obe sodišči (tisto, ki je zadevo drugemu odstopilo in tisto, ki naj bi zadevo sprejelo) zanikata pristojnost – 37. in 38. člen ZKP
- **pozitivni kompetenčni spor** – kadar si obe sodišči prisvajata pristojnost
- **iudex inhabilis** – izključeni sodnik, tj. sodnik, ki ga zadenejo vnaprej določeni (absolutni) izključitveni razlogi iz 39/1-5 ZKP in torej ni sposoben soditi objektivno
- **iudex suspecti (suspectus?)** – *sumljivi* ali *prizadeti* sodnik, tj. sodnik, ki ga zadene odklonitveni razlog iz 39/5 ZKP in meče nanj dvom glede nepristranskosti
- **tožilec** – procesni subjekt, ki v KP opravlja funkcijo pregona (pomen v ZKP – 144.)
- **sistem javne obtožbe** – vrsta obtožbenega sistema oz. sistema kazenskega pregona, katerega nosilec je državno določeni organ – državni tožilec, ki opravlja kazenski pregon v javnem interesu
- **sistem zasebne obtožbe** – vrsta obtožbenega sistema, katerega nosilec je oškodovanec kot zasebni tožilec, ki opravlja kazenski pregon v svojem interesu
- **sistem subsidiarne (nadomestne) obtožbe** – vrsta obtožbenega sistema, ki ga v svojem interesu uveljavlja oškodovanec kot tožilec, kadar tožilec ne začne ali ne nadaljuje kazenskega pregona
- **sistem popularne tožbe** – vsak državljan ima kot del državne oblasti pravico obtožiti storilca za vsa KD, in sicer ne glede na to ali je s KD oškodovan ali ne
- **tožilec kot nosilec prokurature** – sistem ruske prokurature, kjer so tožilci prokuratorji in skrbijo za pravice; združujejo različne veje oblasti
- **evokacija** – institut, ki omogoča višjemu državnemu tožilcu, da vzame primer nižjemu in odloči sam ali pa delegira primer drugemu državnemu tožilcu
- **zasebni tožilec** – oškodovanec, ki mu zakon daje izključno pravico odločanja o začetku in nadaljevanju kazenskega pregona za nekatera lažja KD
- **procesna presumpcija** – če zasebni tožilec ne pride na glavno obravnavo, čeprav je bil v redu povabljen, ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni sporočil spremembe naslova, se šteje, da je obtožbo umaknil
- **nasprotna tožba** – obdolženi KD razžalitev sme do konca glavne obravnave vložiti tožbo zoper zasebnega tožilca, ki je razžalitev vrnil – 52/II ZKP

- **subsidiarni tožilec** – oškodovanec, ki nastopi v KP kot tožilec; možno le, če državni tožilec iz določenega razloga ne zahteva ali ne nadaljuje KP za KD, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti – 60/I ZKP
- **»stranski« tožilec** – oškodovanec, ki uveljavlja samo svoj premoženjskopravni zahtev in ni v funkciji tožilca, opravlja pa v postopku nekatera procesna dejanja, ki so usmerjena k temu, da bi prišlo do obsodbe
- **obdolženec** – splošni izraz za osebo, zoper katero teče formalni KP – 144. ZKP
- **obtoženec** – obdolženec zoper katerega vložena obtožnica je postala pravnomočna
- **obsojenec** – obtoženec, za katerega je s pravnomočno sodbo ugotovljeno, da je kazensko odgovoren za določeno KD
- **obvezna formalna obramba** – v z zakonom predvidenih primerih obdolženec mora imeti zagovornika – 70. člen ZKP
- **obdolženec kot procesni objekt** – to je takrat, če je pasivno ali aktivno dokazno sredstvo ali pa so proti njemu sprejeti določeni prisilni procesni ukrepi
- **materialna obramba** – predvsem tista, ki jo opravlja obdolženec sam (tj. osebna), pa tudi tista, ki jo zanj opravljajo drugi (npr. vložitev pritožbe v njegovo korist s strani ožjih sorodnikov, zakonca, državnega tožilca
- **formalna obramba** – za obdolženca jo opravlja zagovornik ali branilec
- **procesna obramba** – obramba, s katero se uveljavlja kršitev procesnih določb
- **kazenska obramba** – z njo se izpodbija vsebina kazenskega zahtevka
- **fakultativna obramba** – obdolženec sme imeti zagovornika ves čas, ko teče KP
- **obramba siromašnih** – kadar ni pogojev za obvezno obrambo, osumljencu pa so organi za notranje zadeve vzeli prostost – 4/IV ZKP
- **zagovornik** – oseba, ki s svojim pravnim znanjem in izkušnostjo v procesu obdolžencu pomaga pri njegovi obrambi

5. poglavje

OBJEKTI KAZENSKEGA POSTOPKA

- **vzporedni ali akcesorni objekti kazenskega postopka** – vprašanja o stroških KP, o premoženjskopravnem zahtevku ali o tako imenovanih predhodnih vprašanjih, o katerih se v kazenskem postopku razpravlja in odloča poleg glavnega predmeta KP
- **glavni predmet kazenskega postopka** – to so vprašanja; ali je v konkretnem primeru storjeno KD, ali ga je storil obdolženec, ali obstajajo pogoji za izrek kazenske sankcije, ter morebitna izbira in odmera sankcije
- **stroški kazenskega postopka** – izdatki, ki nastanejo v kazenskem postopku ali zaradi njega
- **povprečnina** – pavšalni stroški sodišča; osebni in materialni izdatki za pravosodno upravo, npr. za plače, kurjavo, razsvetljavo, poštnine, vročnine, tiskovine
- **adhezijski (pridružni) postopek** – premoženjskopravni zahtevak, ki se na predlog oškodovanca obravnava v okviru kazenskega postopka; kazenskemu postopku pridružimo civilnega
- **prejudicialna ali predhodna vprašanja** – pravna vprašanja, za katera je pristojno sodišče v kakšnem drugem postopku (ne v kazenskem) ali kakšen drug državni organ (ne sodišče), od njihove rešitve pa je odvisna uporaba materialnega kazenskega prava

7. poglavje

ODLOČBE V KAZENSKEM POSTOPKU

- **odločba** – z njo izrazi procesni organ svojo voljo, da se za določeno dejansko stanje uporabi pravo in uveljavi določena pravna posledica (pravni učinek)
- **sklepne (končne) odločbe** – z njimi se KP na višji instanci v celoti konča
- **vmesne (začasne, interimne) odločbe** – z njimi se KP samo vodi (usmerja) k sklepni odločbi
- **meritorne odločbe** – glavne, bistvene po vsebini; zadevajo bistvo KP in odgovorijo na vprašanje, ali obstoji v konkretnem primeru kazenska odgovornost (v širšem pomenu)
- **formalne (procesne) odločbe** – z njimi se rešujejo le posamezna procesna vprašanja (procesni pogoji)
- **sodba** – sodna odločba, s katero je odločeno o celotnem predmetu KP

- **sklep** – odločba, s katero se navadno rešujejo le posamezna procesna vprašanja, ne pa celotna kazenska zadeva; proti sklepom je načelno dovoljeno vložiti pritožbo, le izjemo to ni mogoče
- **odredbe** – vse druge odločbe, s katerimi se opravljajo manj pomembna dejanja o poteku in ureditvi postopka; zoper njih ni mogoče vložiti pritožbe
- **vročitev** – z njo se naznanijo odločbe nenavzočim osebam
- **nadomestna vročitev** – vročitev prek druge osebe (za razliko od osebne vročitve)

8. poglavje

ZAGOTOVITEV NAVZOČNOSTI OSEB V KAZENSKEM POSTOPKU

- **varščina** – procesni institut, namenjen zagotavljanju navzočnosti obdolženca za potrebe KP ali odpravi ponovitvene nevarnosti
- **osebno jamstvo** – vrsta stvarnega jamstva, ko se ena ali več oseb zaveže, da bodo plačale določeni znesek, če obdolženec pobegne
- **pripor** – ni kazen, temveč prisilni procesni ukrep, s katerim se obdolžencu odvzame prostost
- **causae arresti** – priporni razlogi
- **koluzijska nevarnost** – priporni razlog, ki nastopi, če je upravičena bojazen, da bo obdolženec uničil sledove KD, ali če posebne okoliščine kažejo, da bo oviral potek KP s tem, da bo vplival na priče, udeležence ali prikrivalce
- **iteratio** – lat. ponoven, ponavljajoč se
- **iteracijska (ponovitvena) nevarnost** – priporni razlog, ki je podan, če posebne okoliščine kažejo na nevarnost, da bo ponovil KD, dokončal poskušeno KD ali storil KD, s katerim grozi – 201. člen ZKP

9. poglavje

UKREPI ZA ZAGOTOVITEV PREDMETOV

- **hišna preiskava** – preiskava stanovanja in drugih prostorov obdolženca ali drugih oseb ter stvari v teh prostorih
- **solenitetne priče** – osebe, ki morajo biti navzoče pri hišni oz. osebni preiskavi (216. ZKP) in pri odpiranju poštnih pošilk (223. ZKP), da bi zagotovile formalno pravilno delovanje procesnega organa oz. preprečile možne zlorabe
- **edicijska dolžnost** – splošna državljska dolžnost izročiti predmete, če to zahteva sodišče ali pooblaščen organ za notranje zadeve

10. poglavje

UGOTAVLJANJE DEJANSKEGA STANJA V KAZENSKEM POSTOPKU

- **dejstva (v kazenskopravnem pomenu)** – vsi pojavi v stvarnosti, ki jih je treba v postopku ugotoviti, da bi se nanje posredno ali neposredno uporabilo materialno ali procesno pravo
- **pravno relevantna ali odločilna dejstva** – tista dejstva, na katera se neposredno navezuje uporaba materialne ali procesne pravne norme
- **dejansko stanje** – zbir ali celota vseh odločilnih dejstev
- **indici** – dejstva, ki niso odločilna, a se v KP ugotavljajo zato, da bi se z njihovo pomočjo z logičnim sklepanjem ugotovil obstoj ali neobstoj odločilnega dejstva
- **kontrolna ali pomožna dejstva** – irelevantna (neodločilna) dejstva, ki se v postopku ugotavljajo zato, da bi se z njihovo pomočjo preverila zanesljivost posameznih dokazov o pravno relevantnih dejstvih ali indicih
- **očitna dejstva** – kažejo se sama po sebi in ni potrebe, da bi se posebej ugotavljala
- **notorna dejstva** – tista dejstva, ki se v okolju, v katerem poteka KP, štejejo kot splošno znana in jih sodišče šteje za ugotovljena
- **presumptivna (domnevna) dejstva** – dejstva, ki jih štejemo za ugotovljena, ker je dognano kako drugo dejstvo
- **naravne presumpcije** – izvirajo iz naravnega poteka dogodkov in izkušenj vsakdanjega življenja

- **absolutne ali neovržne presumpcije** – iuris et de iure – presumpcije, pri katerih trajno ni dopustno dokazovati nasprotno
- **relativne presumpcije** – nasprotno dokazovanje je možno in velja presumpcija le začasno, dokler se ne dokaže nasprotno
- **presumpcija poštenosti oz. časti** – pri KD žaljive obdolžitve tožilcu ni treba dokazovati, da je obrekovalna trditev lažna (ker se poštenost domneva), ampak mora obdolženec dokazovati njeno resničnost; s tem se dokazno breme izjemoma prenese na obdolženca
- **dokazne prepovedi** – pravne določbe, s katerimi se nekaj prepoveduje
- **absolutna prepoved oz. prepoved dokazne teme** – dokazna prepoved, s katero se prepoveduje ugotavljanje določenega dejstva
- **relativna prepoved oz. prepoved dokaznega sredstva** – dokazna prepoved, s katero se prepoveduje uporaba določenega dokaznega sredstva
- **formalno dokazno breme** – pravna dolžnost kakega procesnega subjekta, da dokaže kakšno dejstvo ali dejansko stanje, ki je podlaga za odločanje
- **materialno dokazno breme** – procesni subjekt ima interes, in ne pravno dolžnost, da dokaže neko dejstvo
- **načelo delitve formalnega dokaznega bremena** - *Ei incubit probatio, qui dicit, non qui negat* – načelo jurista Paulusa, da mora dokazovati tisti, ki nekaj zatrjuje in ne tisti, ki to zanika
- **načelo prenosa dokaznega bremena** – če se v akuzatornem postopku obdolženec ni omejil le na zanikanje dejstev iz obtožbe, temveč je v svojo obrambo navedel neka dejstva, je glede teh dejstev dobil položaj tožilca in jih je moral dokazati, kajti sicer se je štelo, da ta dejstva ne obstajajo
- **dokaz s formalnega vidika** – po predpisih KP opravljeno procesno dejanje, s katerim sodišče ugotovi dejstva, ki so pomembna za presojo kazenske zadeve
- **dokaz v materialnem smislu** – vir, iz katerega procesni organ dobiva sporočila o dejstvih; dokazno sredstvo ali nosilec dokaza (priča, ogled, listina itd.)
- **osebni dokazi** – izpovedbe prič, obdolženčev zagovor, izvid in mnenje izvedencev
- **stvarni oz. materialni dokazi** – vsi predmeti, iz katerih procesni organ z opazovanjem ugotavlja potrebna dejstva
- **corpora delicti** – objekti kaznivega dejanja

- **preizkus dokaza** – preizkus zanesljivosti ali verodostojnosti dokaznega sredstva, ki se opravi tako, da dokaz primerjamo z drugimi ali ga analiziramo v podrobnostih; lahko tudi z ugotavljanjem kontrolnih ali pomožnih dejstev
- **ocena dokaza** – zaključek o resničnosti ali neresničnosti kakega dejstva, tj. končni stadij dokazovanja
- **dokazna sredstva** – viri, nosilci spoznavnega gradiva, iz katerih procesni organi zaznavajo dejstva
- **ekskluzivno pravilo** pravilo, s katerim se prepoveduje uporaba dokazov, pridobljenih na nezakonit način
- **zaslišanje obdolženca** – procesno dejanje, s katerim se pride do obdolženčeve izpovedbe
- **priznanje v ožjem smislu** – izjava obdolženca, da je storil določeno KD v objektivnem in subjektivnem (krivdnem) pogledu
- **priznanje v širšem pomenu** – priznanje resničnosti nekega dejstva, ki ima za obdolženca procesualno škodljive posledice
- **konstitutivno priznanje** – bistveno; priznanje, ki je edino dokazno sredstvo; kot olajševalna okoliščina pri odmeri kazni
- **deklaratorno priznanje** – če je dejanje popolnoma dokazano z drugimi dokazi, priznava pa ga tudi obdolženec
- **supletorno (dopolnilno) priznanje** – priznanje, ki dopolnjuje dokaze, ki za obsodbo sicer ne bi zadostovali; kot olajševalna okoliščina pri odmeri kazni
- **kapciozna vprašanja** – izhajajo s stališča, kot da je obdolženec nekaj priznal
- **sugestivna vprašanja** – vprašanja, v katerih je že obseženo navodilo, kako je treba nanje odgovarjati
- **lobotomija** – eden od prepovedanih zdravniških posegov, ki lahko vpliva na voljo zaslišanca (spada pod 266/III ZKP)
- **serum resnice** – v procesnem pravu prepovedan narkotik (oz. njegova uporaba)
- **priča** – fizična oseba, različna od obdolženca, za katero je verjetno, da bi mogla kaj povedati o KD, storilcu in o drugih pomembnih okoliščinah, in jo je procesni organ povabil, da o tem izpove